

Supraspinatus tendinosisban szenvedő betegek kezelésére ultrahang ellenőrzéssel beadott Hyalgan klinikai értékelése

F. Meloni, F. Milia, M. Cavazzuti és mtsai. Eur. J. Radiol. 2008. 68. 170-173.

A tendinosiszt az ín rostozatának idült, sejtszintű degenerációjaként tartják számon, amit mikroszkopikus szakadások idéznek elő. A fájdalomcsillapító hatás miatt néhány szerző a kortikoszteroid-befecskendezést ajánlja.

Ez a tanulmány a vállízület környékére ultrahangvezérléssel befecskendezett Hyalgan hatását kívánta értékelni. Nyílt, prospektív vizsgálatot végeztek a klinikai tünetek alapján, ultrahangvizsgálattal és MRI-vel kóris-mézett, fizioterápiára és gyógyszeres kezelésre nem reagáló supraspinatus tendinosisban szenvedő betegeken (n=56, 30 férfi és 26 nő; életkoruk 31-71 év). A résztvevőket random válogatással két csoportba sorolták: 28 beteget nátrium-hialuronáttal (Hyalgan), a többi 28-at nátrium-kloriddal (NaCl) kezeltek.

A vizsgálat elkezdésekor egyebek között rögzítették az ízület mozgástartományát, és felmérték a rotátorköpeny és a supraspinatus klinikai állapotát. A fájdalmat tízfokozatú VAS skálán mérték. Kezelés előtt az átlagpontszám a Hyalgan csoportban 8,7, a NaCl csoportban 8,5 volt.

Ha az először elvégzett ultrahangvizsgálattal tendinosiszt állapítottak meg, akkor néhány nappal később MRI vizsgálattal támasztották alá a kórismét. Miután meghatározták az ín és felső határoló szalagjának vastagságát, beszúrták az injekciós tűt egészen a felső határoló szalag felszínéig. Ez után ultrahang ellenőrzés mellett befecskendezték az oldatot.

A vizsgálati készítmény 20 mg nátrium-hialuronát (2 ml Hyalgan®, Fidia SpA, Abano T., P. M. 500-700 000, 20 mg/2 ml) volt. A Hyalgan csoportba sorolt betegeket 20 mg nátrium-hialuronát, 2 ml 1%-os lidokain és 2 ml 0,9%-os NaCl keverékével kezelték. A NaCl csoportba került betegek 4 ml 0,9%-os NaCl oldatot és 2 ml 1%-os lidokaint kaptak.

Az első injekciót követően mind a két csoport hetente egyszer kapott injekciós kezelést 4 héten keresztül, összesen 5 alkalommal. Mindegyik beteg ugyanabban a fizioterápiában részesült. Az utolsó injekció beadása után 3, 6, és 12 hónappal ultrahangvizsgálatot végeztek.

Eredmények

A Hyalgan csoportban a vállízületi panaszok teljes megszűnéséhez 6 beteg esetében 3, 13 beteg esetében 4, és 6 beteg esetében 5 injekció volt szükséges. 28 beteg közül csupán 3 panaszai nem enyhültek kielégítően. A VAS pontszám átlagértéke az injekciós kezelés után 4 héttel 2,8 pont, míg 12 héttel az után 3,1 pont volt. A csoportban mindössze 3 beteg volt elégedetlen a kezeléssel.

A NaCl csoport minden betege elégedetlen volt a kezeléssel és egyikük sem számolt be panaszai kielégítő mér-

tékü enyhüléséről. Ezek a betegek csupán az egyes injekciók beadását követő 24-36 órában észleltek csekély javulást; átlagos VAS pontszámuk az injekciós kezelés után 4 héttel 8,0, 12 héttel az után 8,1 volt.

A Hyalgan csoportban a kezeléssel elégedetlen betegek között szignifikánsan nagyobb volt a testi munkát végzők részaránya. A csoport betegeinek állapotát a kezelés befejezése után 24 héttel, majd 1 évvel újraértékelve 19 beteg továbbra is elégedettnek bizonyult. Az átlagos VAS pontszám a kezelés után 6 hónappal 3,8, egy évvel 5,1 volt. Az injekciós kezelés után 4 héttel, 3, illetve 6 hónappal, továbbá 1 évvel szignifikáns volt a különbség a kezelés előtti, illetve utáni pontszámok között.

A NaCl csoportban nem volt szignifikáns különbség a kezelés előtti, illetve utáni VAS pontszámok között.

Szövődmény egyik csoportban sem alakult ki. Az UH ellenőrzések nem mutattak ki számottevő különbségeket az ín szerkezetében.

Megbeszélés

Supraspinatus tendinosis esetén elsőként az UH vizsgálatot kell elvégezni. A Hyalgan a kontroll kezelésnél hatásosabban enyhíti a supraspinatus tendinosis klinikai tüneteit és állítja helyre az ízületi funkciót. A fájdalom és mozgáskorlátozottság egyértelmű javulását figyelték meg Hyalgan periartikuláris befecskendezését követő átlagosan 9 hónapos megfigyelés során.

Az ultrahang ellenőrzés lehetővé teszi, hogy a gyógyszer pontosan a supraspinatus ín felső határoló szalagjának szintjében fecskendezzük be. Így az nem csupán gyulladásgátló hatást fejt ki, hanem – kenőanyagként – mechanikai hatást is, fellazítja az ín csúszó felszínén kialakult letapadást, ami a rotátorköpeny inak degeneratív folyamataiban fellépő fájdalom forrásának tekinthető. A felső határoló szalag szintjén befecskendezett injekciós oldat mechanikai hatása tehát fontos tényező.

Következtetések

A nátrium-hialuronát (Hyalgan) ultrahang ellenőrzés mellett végzett befecskendezése nem csupán az ízületi nedv pótlására, hanem az ízületi porc degenerálódásának megelőzésére, sőt az ízfelszín bevonása és védelme céljából is alkalmazható. Csökkenti az ízületi gyulladás hevességét. Enyhe tendinosisban megszünteti a panaszokat és a mozgáskorlátozottságot, közepes és súlyos supraspinatus tendinosisban alkalmas a műtéti kezelés elodázására.

Forgács Sándor dr.